

Positie MKB en Landbouw in Bergen

Interview van Paul Winkes #2 KERN Lijst 3 met MKB en boeren

Vanuit zijn achtergrond als (fiscaal) adviseur van het Midden en Klein Bedrijf (MKB), gaat Paul Winkes ter voorbereiding op zijn raadswerk **in gesprek met ondernemers uit het MKB en de landbouw**. Hierbij een verslag.

Midden en Klein Bedrijf (MKB)

Wat ondernemers onderscheidt van andere beroepen is het risico dat zij bij ieder besluit opnieuw lopen. Dat is iets wat niet-ondernemers zich vaak niet of te weinig realiseren.

Uit gevoerde gesprekken in Bergen komt steeds weer naar voren hoe belangrijk het is voor ondernemers dat een **gemeente** ondernemers-vriendelijk en neutraal is. **Neutraal** t.o.v. van alle inwoners in de gemeente (“*alle* inwoners en ondernemingen zijn gelijk”) en neutraal wanneer het ondernemerschap van bedrijven activiteiten van de gemeente raakt en de gemeente bijna een concurrent is van de ondernemer. Dat speelt bijv. bij woningbouw. “**MKB-vriendelijkheid**” van een gemeente komt tot uiting in meedenken, correcte en snelle afwikkeling van vergunningsaanvragen e.d., transparantie en communicatie.

Landbouw Bergen, algemeen beeld

De hoeveelheid **landbouwgrond** in Bergen is de laatste decennia hard **teruggelopen** o.m. door natuurontwikkeling, beoogde energiewinning, en zandwinning. Ook het aantal mensen dat werkzaam is in deze **beroepsgroep** neemt af, maar is nog altijd aanzienlijk—**ruim 15%**. Dat is meer dan bijv. in de toeristensector. Daarom **blijft de landbouw belangrijk**, onder andere ook omdat die ons buitengebied in belangrijke mate inkleurt.

Paul Winkes voert met meerdere boeren gesprekken over hun werk en ondernemerschap en is onder de indruk van de enorme agrarische kennis, vakmanschap en gebiedskennis van zijn gesprekspartners. En hun betrokkenheid bij het land. Zij beantwoorden zijn vraag, waarvan hier kort een samenvatting.

Vraag: Wat zijn voor de landbouw in Bergen vandaag de meest brandende kwesties?

Antwoord: Dat zijn er drie, te weten: (1) Stichting De Marke, (2) het Project “Toekomstbestendige Landbouw” en (3) het inkomen van de boer en zijn innovatiemogelijkheden.

Antwoord

1. Stichting De Marke

Stichting De Marke—een **stichting t.b.v. natuurbeheer**—heeft aanvankelijk alleen de gemeentelijke bossen beheerd, maar sinds enkele jaren heeft ze **ook** steeds meer **landbouwgronden** van de gemeente in **erfpacht**, die zij verpacht aan agrariërs en waarbij ook de jachtrechten worden verpacht. De gemeente **Bergen** is nog **de enige klant** van de Stichting De Marke nadat andere gemeenten al eerder afscheid hebben genomen.

De gemeente Bergen heeft meer dan 1000 hectare landbouwgrond in haar eigendom en het voorstel is om al die gronden voor een periode van **35 jaar in erfpacht** te geven aan Stichting **De Marke**, die de gronden vervolgens **verpacht** aan onze boeren. De manier waarop dit voorstel vorm heeft gekregen **baart zorgen**, met de verantwoordelijke wethouder die tevens bestuurslid is van De Marke. Daarnaast gaat De Marke straks de boeren **onnodige beperkingen** opleggen (zie punt 2) en **controles** uitvoeren.

Opmerkingen Paul: Naast deze **verstrengeling** heeft KERN ook grote zorgen over de **bestuurlijke inrichting** en de **financiële ondoorzichtigheid** van Stichting De Marke. Andere politieke partijen in de gemeenteraad denken dit o.m. met tussentijdse evaluaties en regeltjes te kunnen ondervangen. **KERN** heeft geen vertrouwen in dergelijke constructies omdat daarmee de **gemeenteraad feitelijk buitenspel** wordt gezet.

Antwoord

2. Project “Toekomstbestendige Landbouw”

Dit voorstel van het College (aangenomen in de raadsvergadering van 9 februari jl.) heeft betrekking op de gemeentelijke pachtgronden.

Het doel van het Project “Toekomstbestendige Landbouw” is een landbouw te creëren die economisch rendabel, ecologisch verantwoord en sociaal rechtvaardig is. Welnu, de **huidige landbouw** in Bergen **voldoet** daar reeds grotendeels aan.

Echter in het **nieuwe** gemeentelijke **project** ligt de **nadruk op het ecologische**. In de praktijk betekent dit dat kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen op de betreffende gronden worden uitgefaseerd dan wel verboden en de beregening—het water—ingeperkt gaat worden. Dit alles onder de sturende controle van Stichting De Marke. Dan wordt het heel **lastig** zo niet **onmogelijk** voor de boeren om **voldoende en kwalitatief goed voedsel** te produceren. De boer wordt geremd in zijn vrij ondernemerschap omdat hem **extra regels** worden opgelegd die bovendien **landelijk niet** gelden. Daarnaast gaat het Limburgs Offensief Stikstof (**LOS**, vanuit de Provincie) op korte termijn spelen. Als dit project wordt doorgevoerd, gaat het **ten koste** van verschillende moderne en rendabele **bedrijven**, voor wie de grond nu al in waarde daalt. E.e.a. zal ook gevolgen hebben voor **toeleveranciers**. Omdat het uiteindelijk om grondposities gaat, speelt de gemeente ook hierin een grote rol

Opmerking Paul: Het is meer dan opmerkelijk dat er in het traject “Toekomstbestendige Landbouw” bijv. **geén overleg met de pachters**—de deskundigen—heeft plaatsgevonden. Dat leidt ertoe dat **negatieve gevolgen** voor de boer en de voedselproductie te gemakkelijk **weggewoven** worden. Het belang van de landbouw wordt niet onderkend, noch het

geopolitieke noch klimatologische belang. Met een opwarmend klimaat wordt de landbouw in de noordelijke landen, waaronder Nederland, immers alleen maar belangrijker. Wat **KERN** betreft is het aan **de boeren zèlf** om te **bepalen** welke richting hij kiest voor zijn bedrijf: gangbaar, intensief, extensief, biologisch of natuur-inclusief.

Antwoord

3. Inkomenspositie boeren en geremde innovaties

*De lijst van **beperkingen** die door De Marke opgelegd gaan worden—die landelijk niet gelden—leiden onherroepelijk tot **dalende voedselproductie**, zowel qua hoeveelheden als kwaliteit. Immers zonder voeding, bescherming en water groeien de gewassen veel minder of niet. Dat zal ertoe leiden dat agrariërs te **weinig inkomen** gaan hebben en afhaken.*

*In deze trend worden **innovaties**, zo blijkt, ook **geblokkeerd**. Of omdat de boeren niet meer de middelen hebben om die te realiseren of omdat de productie zo geremd wordt, dat innovatie niet meer mogelijk is. Zoals bij mestkringloop-projecten, die het mestprobleem oplossen en tegelijkertijd gas produceren voor consumptie in de samenleving.*

Opmerking Paul: Je krijgt de indruk dat het paard achter de wagen wordt gespannen.

Innovatieve ideeën worden **geblokkeerd** en de **inkomens** van de boeren, hun vermogen en hun mogelijke **bedrijfsopvolging aangetast**. Dat is ernstig! Wat ik ook **mis** in deze strategie is de **zorg om de mens**, nl. de boer. Het Project “Toekomstbestendige Landbouw” is dan ook **niet “sociaal rechtvaardig”** te noemen (zie punt 2).

KERN wil dat het **verdienmodel** van de **boeren behouden** blijft (zònder extra subsidies!) en **ondersteunt agrarische ondernemers** bij innovaties, nieuwe initiatieven en verdere bedrijfsontwikkeling t.b.v. het behoud van deze sector binnen onze gemeente.

